

ЕМіністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
імені Олега Балацького
Кафедра економічної теорії

**INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК**

**MIEDZYNARODOWE STOSUNKI GOSPODARCZE
I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ**

**МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ
И УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ**

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 5–6 травня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ І ЄВРОПЕЙСЬКОГО БАНКУ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ В СФЕРІ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Петрушенко Ю.М., завідувач кафедри, **Круш Я.А.**, студентка
Сумський державний університет (Україна)

Одним із ключових фінансових інструментів забезпечення розвитку малого і, особливо, середнього бізнесу в Україні є співпраця між українським урядом та Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР). Про це свідчать зміст та форми впровадження Стратегії діяльності зазначеного інституту розвитку протягом 2011–2016 рр. У цьому періоді на підставі окремої Угоди наша країна набула статусу учасниці Фонду Східно-європейського партнерства з розвитку малого і середнього бізнесу та енергоефективності і довкілля, до його Координаційної групи ввійшли представники України.

Головною метою діяльності ЄБРР, як міжнародної фінансової інституції, є сприяння переходу до ринкової економіки та розвиток приватного сектора і підприємництва у країнах операцій. При реалізації цього завдання ЄБРР спирається на утвердження у країні принципів багатопартійної демократії, плюралізму та ринкової економіки. Капітал ЄБРР (після його подвоєння у 1996 р.) становить 20 млрд євро. У його структурі 55,2 % акцій належить країнам Євросоюзу та Єврокомісії, 11,78 % — 27 країнам операцій, 10 % — США, 8,52 % — Японії та 14,48 % — іншим країнам світу.

ЄБРР активно модернізує основну інфраструктуру, включаючи транспорт і комунальні послуги. Створено Українську енергозберігаючу компанію, яка надає підприємствам послуги з енергозбереження, скорочуючи їх енергоспоживання. Крім того, було схвалено звіти за результатами реалізації спільних з ЄБРР інвестиційних проєктів із будівництва високовольтної лінії електропередачі (ЛЕП) 330 кВ Аджалик – Усатове в Одеській області, реконструкції Старобешівської ТЕС, розвитку інфраструктури “Проєкт європейських доріг України” й Іллічівського морського торговельного порту.

Частка України в статутному капіталі ЄБРР становить 0,8% (16 000 акцій або 160 млн євро). Слід підкреслити, що наша країна, незважаючи на складні кризові умови, регулярно виконує обов’язки щодо чергових платежів. Наприклад, у 2014 р. на користь ЄБРР у межах сплати третього внеску до Фонду Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля було перераховано 2 млн євро.

Галузевий склад кредитного портфеля проєктів ЄБРР за часткою в загальному обсязі фінансування до державного сектору економіки наведено на

рисунок: на фінансування проектів розвитку транспортної інфраструктури – 50% капітальних ресурсів, на підтримку проектів у енергетичній сфері – 39%, інші – у фінансовий сектор (8%), галузь зв'язку (2%) та сферу підтримки місцевого самоврядування (1%).

За інформацією Міністерства фінансів України станом на 1 січня 2016 р. портфель ЄБРР у нашій державі налічує 337 проектів із загальним обсягом фінансування понад 8,7 млрд євро. За період співпраці з ЄБРР (1993—2014 рр.) у державному секторі економіки України за проектами, кредитні кошти за котрими залучені державою або під державні гарантії, укладено угод на загальну суму 674,94 млрд дол. США та 1487,35 млн євро.

Основними пріоритетними завданнями, які покликана розв'язати співпраця українського уряду з ЄБРР, є:

- структурна реформа економіки, розвиток малого і середнього бізнесу;
- технологічне оновлення виробництва;
- виробництво товарів широкого споживання;
- подолання залежності країни від імпорту.

У травні 2016 р. ЄС і ЄБРР розпочали в Україні нову масштабну програму, спрямовану на допомогу малому та середньому бізнесу – EU4Business.

ВЛИЯНИЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ НА РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА

Садченко Е.В., проф., Никола С.О., аспирант

Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова (Украина)

Туризм признается как эффективный инструмент, который позволяет влиять на улучшение экономической, социальной и экологической ситуации. Однако его развитие связано с рядом проблем. Поэтому при планировании развития туризма должны приниматься во внимание экономические, социальные, культурные нужды и потребности населения и туристов, а также потребности окружающей природной среды, что является основной базой для туризма. Факторы, влияющие на развитие туризма, можно разделить на четыре группы: социальные, демографические, экономические, политические.

Демографические и социальные факторы. Изменения демографической структуры и социальной модели народонаселения в развитых индустриальных странах, обусловлены: увеличением числа работающих женщин; ростом количества одиноких людей преклонного возраста; появлением тенденции к более позднему браку; быстрым ростом числа бездетных семейных пар в сравнении с ростом населения; увеличением продолжительности